

Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

Tydeliggjøring av premisser for gåseforvaltning i Nordland

NOF Nordland ser ut fra diverse kommunale vedtak at gåseforvaltningen i Nordland praktiseres med til dels uklare rammer. Forvaltningsplanen for grågås er på mange områder for lite konkret, og har for lite vekt på dyrevelferd. Vi henstiller derfor statsforvalteren om å tydeliggjøre premissene for skadefelling og eventuell tidligjakt overfor samtlige kommuner i Nordland på bakgrunn av følgende problemstillinger:

Avklaring av periode for hekketid

I en skadefellingstillatelse fra 2020 definerer Vega kommune hekketid for grågås som perioden fra 15. april-15. mai. NOF Nordland anser denne perioden som u hensiktsmessig knapp. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra statsforvalteren om hvilken periode som skal regnes som grågåsas hekketid i Nordland. Ta gjerne med eksempler fra ulike deler av fylket, hvis hekketida defineres til ulike perioder i ulike områder.

Skadefelling på arealer uten inngjerding

Grågjess mister flygeevnen grunnet myting av flygefjær en periode på sommeren. I denne perioden må det være et minstekrav at hensiktsmessig inngjerding er dokumentert forsøkt som forebyggende tiltak før en eventuell skadefellingstillatelse innvilges. Kjerneperioden for grågåsas myting i Nordland innledes medio juni og varer ut juli. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra Statsforvalteren angående skadefelling av gås i myteperioden på arealer som ikke er inngjerdet.

Foreldreløse gåsunger

Det er stor fare for at gåsunger blir foreldreløse som følge av skadefelling eller tidligjakt. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra statsforvalteren om gode strategier for kommuner og jegere for å i størst mulig grad unngå foreldreløse gåsunger og for å ivareta gåsunger som har blitt foreldreløse som følge av tidligjakt eller skadefelling. Hvor gamle må gåsunger være for å regnes som selvstendige, og hvordan skal den enkelte jeger vurdere om de er gamle nok? Hvilke rapporteringsrutiner forventer Statsforvalteren fra kommunene angående eventuelle foreldreløse gåsunger?

Lokkefugler og tidligjakt

NOF Nordland mener at bruk av lokkemidler i forbindelse med tidligjakt strider mot tiltaket formål og ikke skal tillates. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra Statsforvalteren angående bruk av lokkemidler i forbindelse med tidligjakt.

Støydemping og skadefelling

NOF Nordland mener at støydemping av skytevåpen i forbindelse med skadefelling strider mot tiltakets formål og ikke skal tillates. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra Statsforvalteren angående bruk av støydemping i forbindelse med skadefelling.

Skadefelling av ungfugler

Herøy og Dønna kommuner har i 2021 gitt et høyt antall skadefellingstillatelser som omfatter spesifikt ungfugler av grågås. Vi antar at det ikke dreier seg om dununger, men om fugler som er inne i sitt 2. kalenderår. Det er ungfugler (ungdom på drift) man antar er det største problemet for jordbrukere, og NOF Nordland er enige i at det ville vært hensiktsmessig å fokusere på denne aldersgruppen. Imidlertid må vi påpeke at aldersbestemming av gjess ikke er enkelt. Det ligger utenfor rammene av den ordinære jegerprøven, og det er rimelig å anta at jegere uten betydelig spesialkompetanse vil felle en del fugler fra feil aldersgruppe. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra statsforvalteren angående skadefelling av gås i spesifikke aldersgrupper, hvilken dokumentasjon på kompetanse angående aldersbestemming av gås som må forventes av jegere som skal utføre denne type skadefelling, og hvordan Statsforvalteren anbefaler at kommunene samler inn dokumentasjon på at felt fugl tilhører den aldersgruppen som fellingstillatelsen omfatter.

Skadefelling på samme område og i samme periode som omfattes av tilskuddsordningen for tilrettelegging for hvitkinngås

NOF Nordland har fått opplyst at Herøy kommune har innvilget skadefelling av grågås i samme områder og periode som allerede omfattes av tilskuddsordningen for tilrettelegging for hvitkinngås. NOF Nordland mener slike fellingstillatelser strider mot formålet for tilskuddsordningen. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra Statsforvalteren om skadefelling av grågås i områder som samtidig omfattes av tilskuddsordningen for tilrettelegging for hvitkinngås.

Skadefelling i områder omfattet av viltfondsmidler for skremming

Angående samme innvilgede fellingstillatelse i Herøy har NOF Nordland fått opplyst at ett av områdene har blitt tildelt viltfondsmidler til skremming av hvitkinngjess, og at skremmetiltakene for en stor del sammenfaller med perioden for fellingstillatelse. Det er rimelig å forutsette at eventuelle andre gåsearter på arealet vil bli omtrent like skremt som hvitkinngåsa i perioden som omfattes av ordningen. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra Statsforvalteren om skadefelling i områder og perioder som omfattes av viltfondsmidler for skremming av gås.

Effekt av tilskudd til diverse gåsetiltak

Årlig bevilges det offentlige midler til diverse gåsetiltak i kommunene. NOF Nordland forutsetter at midlene går til tiltak som har god effekt, og at det finnes rapporteringsrutiner for effekten av de ulike tiltakene i de ulike områdene. NOF Nordland ønsker at statsforvalteren offentliggjør tall og fakta rundt hva som virker bra og mindre bra i de ulike områdene i Nordland.

Skadefelling og samlet belastning

Våren 2021 har NOF Nordland sett at Herøy kommune har innvilget minst 10 skadefellingstillatelser, hver enkelt på 5 individer. 50 skadefelte gås i en enkelt kommune kan ikke regnes som noe annet enn et tydelig bestandsregulerende tiltak. Til sammenligning hekket det mellom 350 og 475 par grågås i Herøy kommune i 2017. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra statsforvalteren angående hvordan kommunene skal vurdere samlet belastning.

Saksbehandling

Våren 2021 har NOF Nordland sett at flere kommuner i Nordland har utvist en imponerende kort saksbehandlingstid i skadefellingssaker. I noen tilfeller har søknader kommet inn, blitt behandlet og innvilget i løpet av samme arbeidsdag. Skadefellingstillatelsene bærer preg av samlebånd og automatisk innvilgelse, uten merkbare tegn på tankevirksomhet knyttet til saksbehandling. Det innvilges for eksempel nøyaktig samme antall individer pr. søknad uavhengig av størrelsen på det omsøkte arealet, og

Adresse
NOF Nordland
Atle Ivar Olsen
Skogsøy
8700 Nesna

Telefon
952 79 482

Org. Nr.
912846792

E-post
nordland@birdlife.no
www.birdlife.no/nordland

uten henvisninger til tidligere tiltak eller tidligere dokumentert skade. Saksbehandlingsdato som eneste ledetråd til startdato er en annen gjennomgående svakhet ved tillatelsene som blir sendt ut. NOF Nordland mener at automatisk innvilgelse av skadefellingstillatelse ikke skal forekomme, men at hver enkelt søknad må saksbehandles separat og få et svar som er tilpasset søknaden. Det må for eksempel være rimelig å forvente at skadefellingsperiodens varighet angis med en tydelig start- og sluttdato, at antall fugler vil variere på en måte som står i forhold til areal og dokumentert skade, og at samlet belastning jfr. forrige avsnitt må vurderes for hver ny søknad. Disse vurderingene må gjenspeiles skriftlig i tillatelsen som eventuelt blir gitt. Det er også rimelig å forvente at eventuelle innvilgede skadefellingstillatelser inneholder henvisning til dokumentert skade og henvisning til tiltak som er utprøvd samt effekten av disse jamfør Miljødirektoratets veileder om vilt som gjør skade. Ikke minst er det rimelig å forvente at kommunen gir avslag i de tilfellene der det mangler dokumentasjon på skade eller dokumentasjon på at andre tiltak har vært forsøkt i det omsøkte området. NOF Nordland ønsker en generell uttalelse fra statsforvalteren angående automatisering av saksbehandling fra kommunenes side, og om krav til innhold i svar på skadefellingssøknad.

Dokumentasjon

NOF Nordland mener at kommunene må kreve dokumentasjon på eventuelle utførte skadefellinger, og foreslår at appen Gåsejakt fra Miljødirektoratet innføres som standard dokumentasjonsredskap for jegere og forvaltning i Nordland. Hvert skutte individ må dokumenteres, sted, tid, art og også alder i de tilfellene fellingstillatelsen spesifiserer dette. Appen finnes både for IOS og Android. NOF Nordland ønsker at statsforvalteren stiller krav til kommunene angående dokumentasjon av felt gås, og anbefaler innføring av appen eller tilsvarende.

Grågåsa er en art som for øyeblikket ser ut til å tåle jakt, men både jakt og skadefelling må foregå på etisk vis innenfor klare rammer, og mye god arbeidstid er spart for alle parter hvis vi slipper den evige runddansen med upresise/uhensiktsmessige vedtak, påfølgende klaging og (trenert) klagebehandling. NOF Nordland imøteser Statsforvalterens tydeliggjøring av rammene for gåseforvaltningen i Nordland.

Nesna 10.6.2021
Med vennlig hilsen

Atle Ivar Olsen
Leder NOF Nordland
nordland@birdlife.no

VEDLEGG:

14 tillatelser til skadefelling av grågås i Herøy og Dønna 2021
Artikkel fra Herøyfjerdingsgen 2021- egganking, en familieaktivitet

Adresse
NOF Nordland
Atle Ivar Olsen
Skogsøy
8700 Nesna

Telefon
952 79 482

Org. Nr.
912846792

E-post
nordland@birdlife.no
www.birdlife.no/nordland